

UNIVERZITA KARLOVA PRÁVNICKÁ FAKULTA

KATEDRA TRESTNÍHO PRÁVA

POSUDEK VEDOUCÍHO PRÁCE

Téma práce : Trestný čin vraždy a zabití podle § 140, § 141 tr. zák.
Autor : Jan Venc
Vedoucí diplomové práce: JUDr. Jaromír Hořák, Ph.D.
Oponent: JUDr. Vladimír Pelc, Ph.D.
Rozsah práce: 89 stran
Datum odevzdání práce: 29. 6. 2020

1. Charakteristika tématu: *Téma úmyslných usmrcení je poměrně náročné, neboť vyžaduje velmi dobrou znalost všeobecné trestněprávní teorie a právněhistorický přehled. Zapotřebí jsou také základní poznatky z oblasti lékařství, psychologie a sociálních věd. Předložená práce svědčí o zaujetí diplomanta tématem, o jeho velmi dobrém pochopení institutů trestního práva a schopnosti používat komparativní metodu: kandidát dokázal čerpat i z obtížně dostupných zahraničních pramenů o trestním právu Izraele.*

2. Hodnocení po formální a obsahové stránce:

Diplomová práce Jana Vence je logicky a přehledně členěna do pěti kapitol. Systematika práce je tradiční; autor podává nejprve nástin historického vývoje postihování úmyslných usmrcení. Na rozdíl od jiných diplomových prací, které se v právněhistorické oblasti vyznačují jistou zabíhavostí, se diplomant Venc soustředí na moderní právní úpravu platnou na našem území. Za zmínku stojí pozornost autora věnovaná meziválečným osnovám trestních zákonů, přičemž autor zaznamenal i tehdejší odbornou diskusi. Na rozdíl od jiných prací na obdobné téma se autor blíže věnuje také úpravě vraždy v trestním zákoně z roku 1950. Historické úpravy je posluchač schopen analyzovat v jejich celistvosti – nesoustředí se jen na ustanovení o vraždě. Chápe, že pro posouzení přísnosti postihu úmyslných usmrcení je třeba čtenáře upozornit na širší souvislosti trestání v určitém období. To se týká nejen možnosti uložení trestu smrti či výjimečného trestu, ale také existence zmírňujících ustanovení nebo úpravy udělování prezidentské milosti.

Díky pečlivé reflexi novel trestního zákona z roku 1961 čtenář Vencova textu lépe pochopí motivy změn, které přinesla rekonstrukce a proměna systematiky úmyslných usmrcení v roce 2009.

Těžiště práce spočívá v rozboru jednotlivých znaků trestných činů vraždy a zabití. Práce však není ryze popisná a nesnaží se suplovat komentářové příručky. Obsahuje totiž také cenné zobecňující pasáže. Autor si je vědom, že ochrana lidského života se nevyčerpává první hlavou zvláštní části TZ. Poukazuje na trestné činy v deváté a třinácté hlavě (teror, genocidium), jejichž společenskou závažnost (škodlivost) lze považovat za vůbec nejvyšší. Posluchač se také blíže zamýšlí nad legislativně technickými možnostmi podchycení úmyslných usmrcení, kde zmiňuje systém tripartiční, bipartiční a tzv. nerozlišující. Tyto systémy dokládá na příkladech historických a zahraničních úprav nebo osnov trestních zákonů.

V předložené práci je dobře patrná obeznámenost autora s naukou o skutkové podstatě trestného činu. Autor je ve svých úvahách schopen vykročit i mimo rámec českého učebnicového pojetí typových znaků. Diplomant se detailně věnuje otázce počátku a konce lidského života. Do diskuse vrací některé starší československé judikáty, které upadly do relativního zapomenutí (Ntd 246/86) a z těchto pramenů obsáhle cituje. Přitom řada starších soudních rozhodnutí (a právní názory v nich obsažené) se znovu stává využitelnou při řešení následků tzv. domácích porodů. Autor tak popisuje mimo jiné i případ obviněného, který se sám pokusil neodborně provést císařský řez a porodit dítě své manželky. V rámci tohoto počínání byl plod usmrcen a dítě se narodilo mrtvé. Dnes se již zapomíná, že právě tento případ byl původním podnětem pozdější diskuse významných odborníků z oblasti trestního práva (zejm. Adolfa Dolenského a Dagmar Císařové).

Jako přednost posuzované práce můžeme označit snahu autora proniknout do složitějších exegetických otázek, k nimž patří zejména problematika příčinné souvislosti, nepřímého úmyslu a významu opomenutí v trestním právu. Podobně se autor zamýšlí nad přičitatelností úmyslného usmrcení právnické osobě. Pro ilustraci svého výkladu čerpá bohatě z publikovaných judikátů, ale také z vylíčení známých kriminálních případů v tisku. Z těmito prameny dokáže korektně zacházet a kriticky je vyhodnotit. Velkou pozornost autor věnuje subjektivní stránce vražd a zabití, v jejímž rámci se zabývá i různými afektivními stavy či problémem tzv. rozmyslu.

Cenným přínosem předložené práce je exkurz o právní úpravě v Izraeli. Volbu této jurisdikce považuji za šťastnou a pro českého odborného čtenáře podnětnou.

Práce se vyznačuje jednoduchým a čtivým stylem. Diplomant korektně užívá odborný jazyk. I v jiných směrech práce vyhovuje formálním požadavkům. To se týká zejména poznámkového aparátu a pramenů, z nichž autor čerpal.

3. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Navrhuji, aby kandidát při obhajobě stručně shrnul své poznatky o izraelské právní úpravě úmyslných usmrcení.

Dále se autor může stručně zamyslet nad rozhodnutím Nejvyššího soudu ve věci sp. zn. 4 Tdo 628/2017 a sdělit zkušební komisi svůj názor na toto rozhodnutí.

4. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě. Doporučuji k obhajobě.

5. Navržený klasifikační stupeň: 1 (výborně)

V Praze dne 12. září 2020

JUDr. Jaromír Hořák, Ph.D.

vedoucí diplomové práce